Beslutsunderlag, analys av nuläge och omvärld

1. Nulägesanalys

Varje nämnd ska ta fram en nulägesanalys utifrån nämndens ansvarsområden. Nämnderna ska beskriva vilka stora utmaningar respektive nämnd ser utifrån dessa övergripande samhällsutmaningarna.

- **Sysselsättning/kompetensförsörjning**
- **Strategisk bostadsförsörjning och attraktiv utemiljö**
- **Utbildning**
- **Livsplats för alla generationer**
- **Infrastruktur**
- **Ekonomisk tillväxt**
- **Demokrati och mötesplatser**
- **Trygghet och inkludering**

För att organisationen ska kunna möta dessa samhällsutmaningar, behöver nämnden vidare beskriva vilka långsiktiga effekter som organisationen i allmänhet och nämnden i synnerhet behöver fokusera på.

Det kan finnas konkreta insatser som kommunen behöver göra under SEP-perioden. Dessa konkreta insatser ska ligga till grund för de effekter som nämnden ser behöver uppnås. Dessa konkreta insatser ska inte vara resurssatta.

Sysselsättning/kompetensförsörjning

Hylte har utmaningar med att attrahera och behålla specialistkompetens, särskilt inom områden som ingenjörer, planarkitekter och projektledare. Dessa kompetenser är avgörande för att genomföra detaljplaner och exploateringsprojekt.

För att kunna attrahera och behålla medarbetarna behöver kommunen erbjuda en modern och attraktiv arbetsmiljö. Det handlar om ändamålsenliga lokaler, god arbetsmiljö, konkurrenskraftiga personalförmåner och goda möjligheter till kompetensutveckling.

Ett långsiktigt ledarskap och kontinuerlig chefsutveckling är också viktiga förutsättningar för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Att systematiskt utveckla medarbetarnas kompetens och erbjuda möjligheter till utveckling och karriär inom den egna organisationen stärker kommunen som arbetsgivare och ökar viljan att stanna kvar.

Samverkan med närliggande kommuner blir allt viktigare för att långsiktigt säkerställa kompetens inom VA, bygglov, planering och miljöområdet. Gemensamma lösningar kan bidra till ökad robusthet, bättre kompetensförsörjning och minskad sårbarhet.

Effektiva digitala verksamhetssystem och en fortsatt digitalisering av äldre handlingar är en viktig förutsättning för en rättssäker och effektiv handläggning.

Strategisk bostadsförsörjning och attraktiv utemiljö

Även i avsaknad av stark befolkningstillväxt finns ett tydligt behov av att arbeta strukturerat med detaljplanering och utveckling av nya bostads- och verksamhetsområden. Genom kontinuerlig översiktsplanering kan kommunen säkerställa en långsiktig och hållbar mark- och bebyggelseutveckling, anpassad efter lokala behov och förändrade förutsättningar. En aktiv planberedskap skapar förutsättningar för att möta framtida efterfrågan, möjliggöra förtätning och utveckla attraktiva och funktionella miljöer för både boende och näringsliv.

Samhällsbyggnadsnämnden fick tillskott med 800 tkr 2025 och 2026 för att arbeta med kontinuerlig översiktsplanering och fördjupade studier av utvecklingsområden. Översiktsplanen ska aktualitetsprövas varje mandatperiod genom att fullmäktige antar en planeringsstrategi. Arbetet med översiktsplanen måste därför ske löpande även efter 2026.

Planerings- och byggområdet är just nu föremål för omfattande förändringar i regelverket. Bland annat har nya byggregler trätt i kraft under 2025 (BBR 1 juli och PBL 1 december) vilket innebär ökade krav på teknisk prövning inom bygglovsprocessen. Samtidigt har riksdagen beslutat om förändringar i strandskyddsreglerna, som påverkar kommunernas roll och ansvar i frågor som rör markanvändning i strandnära lägen. Därtill har förändringar i plan- och bygglagen genomförts, där vissa åtgärder har blivit bygglovsbefriade. Tillsammans innebär dessa förändringar både nya möjligheter och utmaningar för kommunerna, vilket ställer krav på anpassning av arbetssätt, kompetens och resurser inom samhällsbyggnadsområdet. Regeländringar innebär också ett ökat behov av rådgivning till allmänheten under en lång tid efter att regeländringen införts samt att hemsidor och annat informationsmaterial, internt och externt, måste ses över.

Digitalisering av äldre detaljplaner är en viktig del i utvecklingen av en modern samhällsbyggnadsprocess. Arbetet förbättrar tillgängligheten till planinformation, effektiviserar bygglovshandläggningen och skapar bättre förutsättningar för invånare och näringsliv. Arbetet är omfattande och kräver specialistkompetens eller extern förstärkning under kommande planperiod.

Kommunen behöver bedriva ett långsiktigt och strategiskt arbete med markförvärv, markförvaltning och planberedskap. Genom att successivt utveckla attraktiv mark för bostäder, handel och verksamheter kan kommunen skapa goda förutsättningar för etableringar, investeringar och ett växande näringsliv. Arbetet behöver vara proaktivt och utgå från kommunens översiktsplan och långsiktiga utvecklingsmål.

För att kunna erbjuda näringsliv attraktiv mark för utveckling av bostäder, handel och verksamheter måste kommunen arbeta kontinuerligt och strukturerat med kommunens egen mark ihop med våra planeringsverktyg översiktsplan och detaljplan. Det är väsentligt att det finns funktioner inom kommunens organisation som har ett utpekat uppdrag att förvalta och utveckla kommunens mark utifrån ett strategiskt och framåtsyftande perspektiv. Detta uppdrag kräver specialkompetens som i sitt strategiska och operativa uppdrag har fokus på att köpa, sälja, förvalta och utveckla kommunens mark.

Hylte kommun behöver jobba strategiskt med att identifiera och verkställa markförvärv i attraktiva lägen. Efter förvärv utvecklar kommunen marken i linje med översiktsplanen till den markanvändning som är lämplig för att kunna erbjuda näringslivet färdigplanerad mark vid nya etableringar och vid utökning av befintliga anläggningar. Hylte kommuns arbete med markutveckling måste vara proaktivt inte reaktivt som det tenderar till att vara idag.

Väg 26 (Nissastigen) är ett av kommunens viktigaste skyltfönster. Kommunen bör långsiktigt utveckla både skyltning och etableringsmöjligheter utmed stråket för att stärka Hyltebruks attraktionskraft och göra handel, service och besöksmål mer synliga för förbipasserande.

Idag passerar man ovetandes om de kvalitéer i form av handel och service som finns i Hyltebruks tätort. En offensiv skyltning utmed väg 26 skulle gynna handeln och servicen i Hyltebruk genom att den medvetandegör trafikanten om utbud och innehåll. Andra kommuner har detta typ av marknadsföring utmed Trafikverkets anläggningar och då ska vi också kunna göra det.

Ett långsiktigt mål bör vara att kommunen planlägger nya verksamhetsområden i strategiska lägen utmed väg 26. En sådan utveckling stärker kommunens attraktivitet, förbättrar förutsättningarna för nyetableringar och bidrar till ökad ekonomisk tillväxt på sikt.

Förslagsvis kan en målbild vara att kommunen inom en tioårsperiod har planlagt för minst två större områden för handel och verksamheter utmed väg 26 i samband med våra två infarter södra och norra infarten. Ett sådant grepp ökar attraktiviteten att etablera sig Hylte kommun.

Attraktiva och välskötta offentliga miljöer är en viktig förutsättning för kommunens utveckling. Gator, parker, lekplatser, badplatser, vandringsleder och andra rekreativa miljöer bidrar till invånarnas livskvalitet, upplevda trygghet samt kommunens attraktivitet för inflyttning, företagsetableringar och besöksnäring.

Gata- och parkenheten har under flera år arbetat med effektiviseringar och ökad samverkan tillsammans med bland annat Hyltebostäder, Region Halland och lokala föreningar. Genom förändrade skötselmetoder, samordnade driftinsatser och gemensamma investeringar har tillgängliga resurser kunnat användas mer effektivt. Samtidigt har nya myndighetskrav och ökade förväntningar på tillgänglighet, säkerhet och kvalitet successivt utökat verksamhetens uppdrag.

Jämförelser i Kolada visar att Hylte kommun fortfarande avsätter betydligt lägre resurser till parkverksamheten än både övriga kommuner i Halland och jämförbara kommuner. Den lägre resursnivån innebär att verksamheten i första hand behöver prioritera lagstadgade och säkerhetsrelaterade uppgifter. Möjligheterna att utveckla och förbättra standarden inom exempelvis ogräsbekämpning, blomsterutsmyckning, tätortsnära skog, badplatser och övriga offentliga miljöer blir därmed begränsade.

Ett tydligt exempel är kommunens lekplatser där antalet anläggningar är högt i förhållande till befolkningen, samtidigt som kostnaderna för tillsyn, besiktning och underhåll ökar. Med nuvarande resursnivå kan verksamheten säkerställa nödvändiga säkerhetsåtgärder, men

möjligheten att rusta upp och utveckla lekplatser är begränsad. Detsamma gäller vandringsleder och andra rekreativa miljöer där kommunen behöver avsätta långsiktiga resurser för att kunna uppfylla ingångna avtal och samtidigt möta invånarnas och besökarnas förväntningar.

En större destinationslekplats i Hyltebruk skulle kunna bli ett attraktivt besöksmål för barnfamiljer från hela kommunen och närliggande orter. En sådan satsning kan samtidigt stärka handel, service och kommunens attraktivitet som livsplats. En målbild kan vara att en sådan lekplats etableras i Hyltebruk inom en femårsperiod.

En fortsatt utveckling av kommunens offentliga miljöer kräver därför en långsiktig balans mellan drift, reinvesteringar och utvecklingsinsatser. Utan successiva resursförstärkningar kommer ambitionsnivån även fortsättningsvis att behöva anpassas efter tillgängliga medel.

Tillsyn av förfallna byggnader och ovårdade tomter är ett viktigt verktyg för att skapa attraktiva och trygga livsmiljöer. Ärendena är ofta juridiskt komplexa och resurskrävande, vilket begränsar möjligheten till ett förebyggande och strategiskt tillsynsarbete. För att stärka kommunens arbete med attraktiva livsmiljöer behöver verksamheten ges förutsättningar att prioritera denna tillsyn.

Inför kommande år råder stor osäkerhet kring i vilken omfattning staten kommer att finansiera kalkning av sjöar och vattendrag för att motverka försurning. Det har under många år pågått ett framgångsrikt arbete inom kalkningsprogrammet med hjälp av detta bidrag men det har aviserats neddragningar. Ska inte arbetet ha varit förgäves behövs ekonomiskt tillskott av kommunala medel.

Utbildning

Samhällsbyggnadsnämnden vill lyfta fram skollunchens betydelse ur flera perspektiv. En näringsriktig och attraktiv skollunch ger alla elever, oavsett socioekonomisk bakgrund, möjlighet att äta hälsosamt och utveckla goda matvanor. Skolmåltiden skapar också förutsättningar för eleverna att orka koncentrera sig, tillgodogöra sig undervisningen och prestera i skolan. En lugn, trygg och stimulerande måltidsmiljö är en viktig förutsättning för att eleverna ska få en positiv måltidsupplevelse och att för att skolmåltiden ska bidra till ett positivt socialt inslag under skoldagen, snarare än att reduceras till ett snabbt näringsintag.

Kostverksamheten arbetar med måltidens hela kedja – från jord till bord. Genom en nära dialog med leverantörer samt tydliga krav på produkter, hållbarhet och utbud säkerställs en hög kvalitet på måltiderna, trots ett osäkert omvärldsläge och ekonomiska utmaningar.

Målsättningen är att varje dag kunna erbjuda varierade och näringsriktiga måltider inom tilldelad budget med en hög konsumtionsgrad och minimalt matsvinn.

För att skapa förståelse för gästernas behov och kunna möta deras förväntningar arbetar kostverksamheten aktivt med dialog i flera olika forum. Detta sker genom dagliga möten i matsalen, kostråd, elevråd samt individuella samtal om mat. Samverkan med skolans personal och tillräckliga resurser är avgörande för att skapa en trygg, trivsam och attraktiv måltidsmiljö där måltiden blir en positiv del av skoldagen.

Kostverksamheten vill fortsätta utveckla lunchserveringen, kunna erbjuda fler valmöjligheter och samtidigt säkerställa att alla elever i kommunen får en likvärdig och jämlik skollunch av hög kvalitet, oavsett vilken skola de går på. Verksamhetens viktigaste resurs är engagerade och kompetenta medarbetare. Deras kunskap, erfarenhet och engagemang är avgörande för att upprätthålla en hög kvalitet i verksamheten och för att möjliggöra fortsatt utveckling. För att möta framtidens behov krävs därför goda förutsättningar att behålla, utveckla och rekrytera kompetent personal.

Livsplats för alla generationer

En attraktiv livsplats handlar inte enbart om bostäder utan om hela den byggda miljön. Kommunens gator, parker, torg, naturmiljöer, offentliga byggnader och mötesplatser formar människors vardag och påverkar hur en plats upplevs. En omsorgsfullt gestaltad livsmiljö skapar trygghet, identitet och stolthet samt bidrar till att människor vill bo kvar, flytta hit och investera i kommunen.

En väl fungerande livsmiljö förutsätter även goda förutsättningar för människors hälsa och välbefinnande. Kommunens arbete med miljöskydd, hälsoskydd, livsmedelskontroll, naturvård och tillsyn bidrar till rent vatten, säker mat, god inomhus- och utomhusmiljö samt en rik natur. Dessa värden är grundläggande för människors hälsa, trygghet och kommunens långsiktiga attraktivitet.

Hylte kommuns kulturmiljöer berättar om kommunens historia och bidrar till dess identitet. Genom att bevara, utveckla och använda äldre industrimiljöer, vattenanknutna miljöer och kulturhistoriskt värdefulla byggnader kan kommunen skapa attraktiva miljöer som förenar historia med framtida utveckling.

Kommunens sjöar, vattendrag, skogar och naturområden är viktiga tillgångar för friluftsliv, biologisk mångfald och besöksnäring. Ett långsiktigt arbete med naturvård, restaurering och

tillgängliggörande av naturmiljöer stärker kommunens attraktivitet och bidrar till en hållbar utveckling.

God arkitektur, hög kvalitet i den offentliga miljön och långsiktigt hållbar samhällsplanering är därför viktiga verktyg för kommunens utveckling. Varje ny byggnad, ombyggnad eller offentlig miljö är en möjlighet att stärka kommunens identitet och skapa värden som består över tid.

För att stimulera god arkitektur och öka intresset för den byggda miljön kan kommunen överväga att införa en återkommande utmärkelse, exempelvis "Årets arkitekturpärla". Genom att uppmärksamma väl gestaltade nybyggnader, ombyggnader, restaureringar eller offentliga miljöer lyfts goda exempel fram som inspiration för fastighetsägare, byggherrar och invånare. En sådan utmärkelse kan bidra till ökad stolthet, fler förebilder och på sikt en vackrare och mer attraktiv kommun.

Utmärkelsen kan tilldelas såväl privata som offentliga projekt och omfatta både nybyggnation, ombyggnad, restaurering och utveckling av offentliga miljöer. På så sätt uppmärksammas goda exempel oavsett projektens storlek eller omfattning.

Bygg- och miljöenhetens uppdrag skapar förutsättningar för ett hållbart Hylte genom att förena fysisk planering, byggande, miljöskydd, hälsoskydd och naturvård. Verksamheten bidrar till attraktiva livsmiljöer, ett konkurrenskraftigt näringsliv, en god folkhälsa och en långsiktigt hållbar användning av kommunens mark- och vattenresurser.

Infrastruktur

Gata-park

Kommunens gator, broar, gatubelysning, gång- och cykelvägar samt tekniska anläggningar utgör en grundläggande del av den kommunala infrastrukturen och representerar stora ekonomiska värden. För att säkerställa funktion, trafiksäkerhet och en långsiktigt god ekonomi krävs ett planerat och förebyggande underhåll.

Inventeringar visar att underhållsbehovet successivt ökar samtidigt som kostnaderna för entreprenader, material och indexutveckling stiger. Verksamheten arbetar aktivt med planerat underhåll, samordning med ledningsägare och kostnadseffektiva samförläggningar, men nuvarande investeringsnivå innebär att flera anläggningar behöver användas längre än vad som är tekniskt och ekonomiskt optimalt.

Ett tydligt exempel är gatubelysningen, där utbytet av äldre anläggningar behöver pågå under en betydligt längre period än planerat. Även kommunens broar har ett ökande behov av besiktningar och framtida underhåll. Om reinvesteringstakten inte följer anläggningarnas åldrande riskerar underhållsskulden att öka, vilket på sikt leder till högre kostnader, fler akuta åtgärder och minskat utrymme för planerade investeringar.

Verksamheten påverkas samtidigt av ökade krav från lagstiftning och myndigheter. Hanteringen av invasiva främmande arter, brobesiktningar, trafiksäkerhetsarbete, lokala trafikföreskrifter, dokumentation och uppdateringar i Nationella vägdatabasen är exempel på uppgifter som successivt kräver mer resurser. Även kommunens klimat- och miljömål medför behov av investeringar i modernare maskiner och mer hållbara arbetsmetoder.

För att långsiktigt säkerställa en robust och kostnadseffektiv infrastruktur behöver investeringar och underhåll följa anläggningarnas faktiska behov. En högre reinvesteringstakt idag minskar risken för betydligt större kostnader och omfattande åtgärder i framtiden.

Kommunens ambitionsnivå är i grunden en politisk avvägning. Gata- och parkenhetens uppdrag kan anpassas till olika budgetnivåer, men omfattningen av underhåll, utveckling och servicenivå kommer alltid att stå i direkt relation till de resurser som avsätts. En högre ambitionsnivå förutsätter därför långsiktigt motsvarande ekonomiska förutsättningar.

VA-försörjning

Vattenförsörjningen står inför flera utmaningar och förutsättningarna för att leverera vattentjänster förändras i snabb takt. Svenskt Vatten beskriver åtta långsiktiga trender som på olika sätt påverkar VA-branschen. Dessa sammanfattas enligt följande:

- Klimatförändringarnas konsekvenser alltmer synliga
- Osäker globalisering, förändrad världsordning och EU-krav
- Digitalisering = digital transformation + AI
- Fokus på beredskap
- Ökad komplexitet i beslutsfattande
- Tuffare ekonomiska tider
- Ökade krav och otålighet från medborgare och företag
- En än mer utmanande kompetensförsörjning väntar

Generellt sett finns goda förutsättningar för VA-försörjningen i Hylte kommun, med grundvatten av god kvalitet och kvantitet. Samtidigt behöver konsekvenserna av ett förändrat klimat följas och analyseras för att kommunen ska kunna möta framtida behov och risker. Kommunen har flera verksamhetsområden med allmän VA-försörjning med separata

vattenverk, reningsverk och ledningsnät och det är få nyanslutningar. De främsta utmaningarna inom VA-området i Hylte kommun är:

- **Ledningsnätet** – behov av kraftigt ökad förnyelsetakt för att kunna säkerställa leveransen av dricksvatten och ett resurseffektivt omhändertagande av avloppsvatten. Dessutom behöver utläckagen från dricksvattennätet och andelen ovidkommande vatten i spillvattennätet minska väsentligt. Hylte kommuns ledningsnät omfattar cirka 377 kilometer och består till stor del av ledningar som anlades under 1950- och 1970-talen. Under lång tid har förnyelsetakten varit låg, vilket innebär att stora delar av ledningsnätet idag är föråldrat. När förnyelsen sker i långsammare takt än anläggningarnas förslitning ökar antalet problem i systemet.
- **Vattenverk och avloppsreningsverk** – behov av kontinuerliga reinvesteringar, löpande underhåll och processoptimeringar för att uppfylla lagar och krav samt säkerställa en robust, driftsäker och energieffektiv VA-verksamhet.
- **Skapa redundans** – behov av att minska sårbarheten vid driftstörningar samt bygga upp en förmåga att under minst två veckor kunna upprätthålla viktiga samhällsfunktioner med främst egna resurser, exempelvis under den inledande fasen av en kris eller ett krig. Detta enligt nationellt upprättade utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030. Utifrån detta perspektiv, finns bland annat behov av ändamålsenliga utrymmen för förvaring av beredskapsmateriel och reservdelar.
- **Reservvattenförsörjning** – säkerställa att det finns alternativa lösningar för att klara längre avbrott i den ordinarie dricksvattenförsörjningen.
- **Ökade krav och möjligheter** – utveckling krävs inom flera områden på grund av ny lagstiftning och nya regler, exempelvis ny cybersäkerhetslag och EU-direktiv inom dricksvatten och avlopp som införlivas i svensk lagstiftning. Verksamheten påverkas också av nya regler för vattenmätare och av riksdagens beslut om ny myndighet för miljöprövning.

Det finns lagkrav på att varje kommun ska ha en vattentjänstplan. Ett förslag till vattentjänstplan för Hylte kommun har därför tagits fram och har varit föremål för granskning under sommaren 2026. Vattentjänstplanen visar hur kommunen långsiktigt planerar för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster samt vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall.

När vattentjänstplanen antas av kommunfullmäktige kommer den att ersätta stora delar av VA-planen och därefter revideras varje mandatperiod. Det finns **samtidigt** behov av att se över VA-investeringarna **årligen**. **Ett förslag** till en separat 12-årig VA-investeringsplan har därför tagits fram, vilken är avsedd att ersätta bilaga 1 i VA-planen. Investeringsplanen syftar till att redovisa de investeringar som behövs för att de allmänna vattentjänsterna ska fungera

på ett hållbart sätt på längre sikt. Investeringarna har framför allt sin utgångspunkt i förslaget till vattentjänstplan, men kan även omfatta andra investeringar utifrån verksamhetens behov. Fokus ligger, liksom tidigare, på reinvesteringar och en säkrare vattenförsörjning. Avsikten är att planen ska ses över årligen och ingå i kommunens löpande budgetprocess.

VA-verksamheten redovisade underskott under flera år, men utvecklingen vändes 2024 då verksamheten redovisade ett positivt resultat. Den positiva resultatutvecklingen har stärkt förutsättningarna för att genomföra nödvändiga investeringar. En beräkning har gjorts utifrån prognostiserade värden för prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Bedömningen är att de investeringar som föreslås i investeringsplanen för de närmaste fem åren kan genomföras om VA-taxan justeras årligen i nivå med PKV.

Nedlagda deponier

Enligt Naturvårdsverket har kommunerna ansvar för att riskbedöma nedlagda deponier och även för att det vid dessa platser ska finnas planerade och vidtagna åtgärder för att förebygga olägenheter. Det nationella målet är att samtliga deponier med riskklass 1 eller 2 ska vara åtgärdade senast år 2050. Av de inventerade deponierna i Hylte kommun har Gammalsbo deponi klassats i riskklass 1. Nio deponier har klassats i riskklass 2 och fyra i riskklass 3.

Deponier som klassats i hög riskklass behöver utredas vidare och kan därefter vara i behov av åtgärder. För närvarande pågår två ärenden som avser Gammalsbo AFA och Torups AFA. Vilka åtgärder som kommer att krävas är ännu inte klarlagt. Fortsatt arbete avseende övriga nedlagda deponier behöver ske under kommande år, enligt den antagna handlingsplanen.

För att genomföra arbetet krävs rätt kompetens, att arbetet organiseras på ett långsiktigt hållbart sätt och att resurser tillsätts så att arbetet kan drivas framåt. Det krävs också resurser för att kunna genomföra de åtgärder som bedöms vara nödvändiga och för att säkerställa en långsiktig övervakning och hantering av deponierna.

Arbetet med förorenade områden bedöms öka under kommande år genom högre krav på riskbedömningar, sanering och återbruk av tidigare industrimark. Detta är en viktig förutsättning för att möjliggöra ny bebyggelse, skydda människors hälsa och använda redan ianspråktagen mark på ett hållbart sätt.

Ekonomisk tillväxt

Samhällsbyggnadsnämnden, och särskilt bygg- och miljöenheten, har en viktig roll i kommunens utveckling genom sitt ansvar för fysisk planering, bygglov och myndighetsutövning. En god planberedskap och en aktiv markpolitik skapar förutsättningar

för nya bostäder, företagsetableringar och investeringar. När kommunen kan erbjuda planlagd mark i attraktiva lägen stärks både näringslivets utvecklingsmöjligheter och den långsiktiga ekonomiska tillväxten.

Tillgång till ledig bostadsmark i sjönära lägen, förtätning av våra centralorter med bostäder, handel och service och en strategisk planering av handel och verksamheter längs kommunens stråk kan bidra till långsiktig ekonomisk tillväxt.

Kommunens tillsyn inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdet bidrar till rättvisa konkurrensvillkor, minskad miljöpåverkan och en trygg och säker livsmiljö för invånare och företag. Genom rådgivning och dialog kan många problem förebyggas innan de leder till större kostnader eller skador**.**

Demokrati och mötesplatser

I översiktsplanen betonas behovet av att skapa mångsidiga mötesplatser och trygga, inbjudande offentliga miljöer som stärker tilliten och uppmuntrar till delaktighet. Målet är att skapa miljöer som främjar möten och samspel mellan människor. Kommunen ska arbeta för att minska fysiska och sociala barriärer som skapar separation, samt knyta samman olika delar av tätorterna för att öka tillgängligheten och samhörigheten.

Det finns ett fortsatt behov av att utveckla digitaliseringen och e-tjänsterna inom nämndens verksamhet. Digitala tjänster kan effektivisera ärendeflöden och samtidigt öka tillgängligheten, transparensen och möjligheten till delaktighet. För att möta detta behov krävs fortsatta resurser för digital utveckling. En viktig del är att implementera ett e-arkiv. Detta säkerställer både en effektiv hantering av dokument och en långsiktig förvaltning av offentlig information, vilket ytterligare stödjer en demokratisk och rättssäker förvaltning.

Trygghet och inkludering

Trygga, tillgängliga och välskötta offentliga miljöer är en viktig del av kommunens arbete för social hållbarhet och ett attraktivt samhälle. Gata- och parkenheten bidrar genom trafiksäkra gator, säkra skolvägar, fungerande belysning, välskötta parker, lekplatser, badplatser samt en effektiv vinterväghållning.

Arbetet med lokala trafikföreskrifter, hastighetsöversyner och trafiksäkerhetsåtgärder sker i nära samverkan med Polismyndigheten, Trafikverket och övriga kommunala verksamheter. Den upplevda tryggheten påverkas samtidigt av hur den offentliga miljön utformas och sköts.

Röjning av vegetation, hantering av ovårdade tomter, väl underhållna parker och fungerande belysning bidrar till ett tryggare och mer attraktivt samhälle.

Med nuvarande resursnivå behöver verksamheten prioritera lagstadgade och säkerhetsrelaterade åtgärder framför ambitionshöjande insatser. Förstärkta resurser skulle skapa bättre förutsättningar att utveckla den offentliga miljön och stärka trafiksäkerheten. Med oförändrad resursnivå behöver prioriteringarna däremot kvarstå, vilket begränsar utvecklingstakten.

En långsiktig och förutsägbar finansiering av drift, underhåll och reinvesteringar är därför en viktig förutsättning för att kommunen även framöver ska kunna erbjuda trygga, attraktiva och hållbara offentliga miljöer för invånare och besökare.

Antalet bostadsanpassningsärenden bedöms öka i takt med att fler människor ges möjlighet att bo kvar i sina hem längre. Bostadsanpassningsbidraget är därför en viktig del i kommunens arbete för ett tillgängligt, inkluderande och tryggt samhälle.

Bygg- och miljöenheten handlägger ansökningar om bostadsanpassningsbidrag, ett kommunalt stöd för personer med funktionsnedsättning. Bidraget används för att anpassa bostäder så att de blir funktionella i det dagliga livet, exempelvis genom ombyggnation av kök eller badrum, borttagning av trösklar eller installation av ramp vid entrén. Med tanke på den omställning inom hälso- och sjukvården där fokus ligger på vård i hemmet, förväntas behovet av bostadsanpassningar öka.

Samhällsbyggnadsnämnden har en central roll i kommunens arbete med trygghet och beredskap för både barn, unga och äldre. Kostverksamheten bidrar genom ett systematiskt beredskapsarbete för att säkerställa en fungerande måltidsförsörjning vid kriser. Arbetet omfattar utveckling av rutiner, kontinuerlig översyn av verksamheternas beredskapslager samt återkommande utbildningar och praktiska övningar för att stärka medarbetarnas kompetens.

Beredskapsutrustning, såsom grillar och muurikkor, används regelbundet i den ordinarie verksamheten. Det bidrar till att utrustningen underhålls samtidigt som medarbetarna utvecklar kunskap och trygghet i att använda dem vid en krissituation. Livsmedelslager inventeras kontinuerligt och kompletteras vid behov. Kostverksamheten ser behov av att fortsätta utveckla livsmedelslagret för att skapa en bättre beredskap på fler enheter i kommunen.